

Till konstitutionsutskottet

Granskning av finansministerns och inrikesministerns uttalanden om fler poliser

Det råder polisbrist i Sverige. Trots att befolkningen växer i snabb takt så ligger antalet poliser kvar på samma nivå som när regeringen tillträdde för fem år sedan. I det läget borde regeringen göra allt i sin makt för att öka polisyrkets attraktivitet och snabba på rekryteringen av fler poliser. Istället hittar statsråden på det ena mer kreativa sättet än det andra att mäta sina påstådda framgångar.

Nu senast var det finansministern som vid en pressträff framställde det som att antalet poliser blivit fler och inrikesministern som därefter i ett försök att släta över finansministerns uttalande far med osanning om vilka uppgifter som funnits tillgängliga vid pressträffen. Man bör kunna kräva mer än så av företrädare för Sveriges regering.

I samband med att finansminister Magdalena Andersson presenterade budgetpropositionen för 2020 den 18 september 2019 uttalade hon sig bland annat angående antalet poliser. Hon sade då: *"Det är också så att när vi har fler poliser, som vi då redan har, då fångar vi också fler bovar."* Dessa uppgifter finns bland annat återgivna i ett videoklipp som har publicerats av Regeringskansliet på Regeringskansliets officiella Youtube-kanal.¹

När regeringen tillträdde 2014 fanns det enligt Polisens årsredovisning 2014 vid årsskiftet 2014/15 totalt 20 051 poliser i Sverige. Enligt Polismyndighetens årsredovisning för 2018 fanns det vid årsskiftet 2018/19 totalt 20 040 poliser. Jämför man tillgänglig årsstatistik vid tidpunkten för finansministerns uttalanden har antalet poliser minskat med 11.

Även om det får anses statistiskt tveksamt är det dock även möjligt att jämföra årsstatistiken vid regeringens tillträde med Polismyndighetens egen månadsstatistik. Vid tillfället för uttalandet (den 18 september) var den senast tillgängliga månadsstatistiken från Polismyndigheten den som avsåg augusti 2019, som fanns tillgänglig redan den 6 september 2019.² Enligt månadsstatistiken för augusti fanns det då totalt 20 032 poliser. Det motsvarar en minskning från 2014 års nivå med 19 poliser. Oavsett vilka siffror som jämförs var alltså antalet poliser högre vid regeringens tillträde 2014 än vid Magdalena Anderssons budgetpresentation 2019.

Uttalandet väckte en del uppmärksamhet, inte minst mot bakgrund av tidigare liknande försök från regeringen att skönmåla situationen inom svensk polis. I ett svar på en uppföljande skriftlig fråga angående finansministerns uttalanden svarade inrikesministern att "Den officiella personalstatistik som fanns tillgänglig inför Magdalena Anderssons uttalande visade att det i juli 2019 fanns 20 120 poliser vilket alltså är fler än Johan Forssells valda jämförelsedatum 31 december 2014, då det var 20 051". Att årssiffran för 2014 är representativ för att mäta antalet poliser vid regeringens tillträde har tidigare bekräftats av justitieminister Morgan Johansson, som exempelvis i kammaren den 17 april 2018 angav att "Vid utgången av 2014, när vi tillträdde, fanns det 20 051 poliser".

Varken finansministerns uttalande eller inrikesministerns förklaring är dock med verkligheten överensstämmande. Det är oroväckande om finansministern tror att antalet poliser blivit fler även om de blivit färre (i realiteten hade det ju dessutom inte behövts 10-tals utan 1000-tals fler poliser). Men att ansvarig minister i vad som verkar vara ett försök att släta över finansministerns uttalande är djupt

¹ https://www.youtube.com/watch?v=TTyihfui_10

² Månadsstatistiken lämnades av Polismyndighetens HR-avdelning till Moderaternas riksdagskansli den 6 september 2019.

besvärande för en regering som redan kritiserats flera gånger av konstitutionsutskottet just för att glida på sanningen.

Konstitutionsutskottet konstaterade i sin granskning våren 2012 att objektivitetsprincipen i 1 kap. 9 § RF bl.a. får anses innebära att information som utgår från det allmänna ska vara korrekt, vederhäftig och väl kontrollerad. Om informationen skulle visa sig innehålla uppgifter av oriktigt eller inaktuellt slag måste enligt utskottet åtgärder vidtas som korrigerar detta. Som framgår ovan är de uppgifter som lämnats vid pressträffen inte korrekta. Någon åtgärd har inte heller vidtagits för att korrigera de felaktiga uppgifterna som sedan pressträffen ligger publicerade i Regeringskansliets Youtube-kanal.

Konstitutionsutskottet har vidare uttalat att statsråd behöver ta särskild hänsyn vad gäller uttalandens riktighet och att en självklar utgångspunkt i dessa sammanhang är att statsråds uttalanden är korrekta. När det gäller uttalanden som statsråd gör under exempelvis riksdagens frågestund där svaren ska lämnas omedelbart kan hänsyn enligt utskottet tas till att svaren på de frågor som framställs lämnas utan betänketid. Såväl finansministerns uttalanden som inrikesministerns frågesvar har däremot i motsats till detta varit väl förberedda.

Justitie- och migrationsministern kritiserades så sent som våren 2018 av konstitutionsutskottet för att ha givit en missvisande bild av just statistik. Utskottet konstaterade då att det av utredningen i ärendet framgick att statsrådet i ett uttalande om arbetslösheten bland utrikes födda redovisade statistik som inte mer än i möjligen begränsad utsträckning inkluderade den grupp uttalandet avsåg. Uttalandet gav därmed en missvisande bild. Utskottet konstaterade vidare att justitie- och migrationsministern ansvarar för sina uttalanden och därmed även för att de uppgifter som han lämnar är korrekta. Att det aktuella uttalandet gjordes på hans personliga Twitterkonto saknade i sammanhanget betydelse.

Man ska kunna lita på att uppgifter som kommer från regeringsföreträdare är korrekta. Regeringens uppgift är inte att skönmåla verkligheten för att ge sken av uppnådda politiska resultat. Antalet poliser är fortfarande kvar på samma nivå som för fem år sedan. Siffertrixande löser inga brott och ger inte ökad trygghet för våra medborgare. Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar finansministerns och inrikesministerns uttalanden om fler poliser.

Johan Forssell (M)